

דף מב.

עין משפט ב.

או"ח סימן תכו פק"ב

ב. אין מברכין על הירח אלא במוצאי שבת^א כשהוא מבושם ובגדיו נאים^ג.

הגה: ודוקא אם ליל מוצאי שבת הוא לפני יו"ד לחדש אז ממתינים עד מו"ש, אבל אם הוא אחרי יו"ד בחודש אין ממתינים^ד שמא יהיו ב' או ג' לילות מעוננים ולא יראו הלכנה ויעבור זמנה. וכשמקדשים אותה לובשין בגדים נאים.

הגה: אין מקדשין הלכנה קודם תשעה באב^ה ולא קודם יוה"כ. ובמוצאי יוה"כ מקדשין אותה שאז שרויין בשמחה, אבל לא במוצאי תשעה באב או מוצאי תענית^ו.

הגה: אין מקדשין אותה במוצאי שבת שחל בו יו"ט^ז.

ב. וה"ה במוצאי יו"ט שבועות מקדשין אותה וכתב המהרח"ו שבמו"ש נחרב הבית ונסתלקה השכינה, כה"ח אות כ"א.

ושם כתב שאותו חדש שמברכים הלכנה במו"ש יהיה מוצלח ואם הלכנה תהיה מכוסה ולא יברכו אותה באותו חדש לא יהיה מוצלח, והוא ממגיד מישרים על שיר השירים.

ג. ואין נוהגין לדקדק בזה, מ"ב אות ז', כה"ח אות כ"ד, אבל הפר"ח כתב דכן ראוי לנהוג.

ד. וה"ה הגיע זמנה ואינו יכול לעשותה בצבור, אין לאחרה בשביל זה דאין זה אלא למצוה מן המובחר. כה"ח אות כ"ג.

ה. משום דשרויים באבילות, ועיין בכה"ח אות כ"ט דנהגו היום לקדשה ובלבד שיטעום מה שהוא וילבש מנעליו. וגם קודם יוה"כ דג"כ מאימת הדין אין שרויין בשמחה, מ"ב אות ט'. והלבוש כתב שיש לקדשה לפני יוה"כ להרבות בזכויות וכן כתב החיד"א, כה"ח אות כ"ז.

ו. כגון במוצאי עשרה בטבת, אבל במוצאי תענית אסתר מקדשין, מ"ב אות י"א.

ז. וכ"ש בשבת עצמו, והרבה טעמים נאמרו בזה משום תחומין, או שרגיל לבא לידי ריקוד ובשבת ויו"ט אסור, מ"מ אם לא קידשו עד ליל שבת או ליל יו"ט ואם לא יקדשו אותה יעבור הזמן מותר לקדשה, מ"ב אות י"ב. ובכה"ח אות ל"ב, ל"ג.

ב. ג. כשמקדש הלבנה תולה עיניו ^ח ומיישר רגליו ומברך מעומד, ואומר ג' פעמים בסימן טוב תהי ^ט לנו ולכל ישראל, ברוך יוצריך וכו'.

הגה: וכן רוקד ^י כנגדה ג' פעמים ואומרים כשם שאנו רוקדים ^כ כנגדך וכו'. וכן אומר "תפול עליהם אימתה ופחד" וכו'. וכן למפרע ^ל כאבן ידמו וכו'. ויאמר לחבירו ג"פ שלום עליכם והמשיב דינו כשואל.

נוהגים לומר דוד מלך ישראל חי וקיים ^מ שמלכותו נמשלה ללבנה ועתיד להתחדש כמותה, וכנסת ישראל תחזור להדבק בבעלה דוגמת הלבנה ולכן שמחין ורוקדין בזמן קידוש החדש דוגמת שמחת הנשואין.

ח. וינינו בתחלת הברכה מסתכל בלבנה ובכוכבים, ואח"כ אין להסתכל בה, מ"א ס"ק ח'. וכה"ח אות ל"ד מהחיד"א.

ט. ולא "תהיה" אלא "תהי" הגירסא הנכונה, כה"ח אות ל"ה מהפר"ח.

י. סימן לשמחה כיון שהוא כקבלת פני שכינה, שמחין כנגדה, לבוש.

כ. וינינו הוא ביחיד יאמר כשם שאני רוקד וכו', כה"ח אות מ"א.

ל. וינינו כדי להציל מלכות דבי"ע והפוך כדי להשליך הקלי' על שונאי ישראל. כה"ח אות מ"ב.

מ. וינינו ואחרי קדיש נוהגים לומר "והיה אור הלבנה כאור החמה", כה"ח אות מ"ה מבין איש חי, ויש אומרים אותו לפני הקדיש שם. ועיין בכה"ח אות מ"ז שיש לכווין דויד מלא ועוד כמה כוונות שם. ועיין גם באות מ"ח שיש לנער שולי הבגדים אח"כ, ויש נוהגים לראות פניהם בכסף שהוא מדת רחמים, כה"ח אות מ"ט.

עין משפט ג.

או"ח סימן תכו סעיף א

א. הרואה לבנה בחדושה מברך^א אשר במאמרו ברא שחקים^ב וכו'.

הגה: אין לקדש החדש אלא בלילה בעת שהלבנה זורחת^ע ונהנים מאורה.

ג. וכל המברך על החדש בזמנו כאילו מקבל פני שכינה. סנהדרין מ"ב. והנשים פטורות דזו מצות עשה שהזמן גרמא, וגם אם ירצו לברך כאן לא יברכו כיון שגרמו לפגם הלבנה אין להם לקיים מצוה זו, מהשל"ה.

ו. סומא חייב בברכת הלבנה אך כיון שיש חולקים הטוב שישמע ברכה מאחר. כה"ח אות ב'.

הרואה ע"י משקפים ובלי זה אינו רואה הלבנה יכול לברך, שערי תשובה אות א' ובן איש חי ויקרא אות כ"ג.

ז. יורדי הים אין מפליגין עד אחר ה' ימים לחידוש הלבנה. כה"ח אות ד'.

ח. ויש לומר "פועל אמת שפעולתו אמת" וכך היא גירסת גורי האר"י ז"ל וזה חוזר על הקב"ה ולא על הלבנה, כה"ח אות ה' מב"י.

ולפי גירסת הרי"ף והרמב"ם יש לומר "לעשות רצון קוניהם".

ט. בחורים שעומדים לפני זיוג סגולה שלא יאבדו לומר ברכת הלבנה בכוונה ובצבור ובשמחה, כה"ח אות י'.

י. ומי שיקדש החדש בברכת לבנה מאותו יום שקדשה מובטח לו שלא ימות מיתה משונה באותו חדש. כה"ח אות י"ב. ושם באות י"א מעשה נורא ע"ש. יחיד יכול לברך ברכת הלבנה אבל לכתחלה עדיף לחזור אחר צבור משום ברוב עם, כה"ח אות י"ג, וגם כדי לומר אח"כ קדיש, ואם א"א בעשרה לפחות יהיו ג' שהם רבים, שם.

יא. היינו שתהיה זריחתה ניכרת ע"ג קרקע, כה"ח אות ט"ז. ולא דוקא נהנה מאורה אלא שתהיה מאירה בטוב.

יב. ענן דק וקלוש אינו מעכב. ואם התחיל לברך וכסה אותה הענן גומר הברכה מרדב"ז, אך כשיודע שתתכסה בענן לא יתחיל לברך, מ"א ס"ק א'.

והחיד"א כתב שאין לברך עליה אפי' כשיש ענן דק. כה"ח אות י"ח.

יג. ובשעת הדחק יכול לברך הלבנה כשרואה אותה דרך החלון דרך זכוכית, כה"ח אות י"ט.